

1 september 2024

Mozes: 'Wie ben ik...?' God: 'Ik ben...'

Exodus 3

Als je kind een prins of prinses wordt. Als het gaat denken dat alles om hem of haar draait. Hoe wordt er naar mij gekeken? Door mijn trotse ouders? Op sociale media?

Hoe werd er gekeken naar the prince of Egypt, Mozes? Zijn moeder zag dat hij mooi was en de dochter van de farao zag hem in een biezen mandje (Exodus 2). Mozes krijgt dure kleren, lekker eten, een gratis studie. Op zijn veertigste ontdekt hij dat zijn volksgenoten een heel ander leven leiden: van dwangarbeid. In zijn drift doodt hij een Egyptische slavendrijver en hij moet vluchten, de woestijn in.

Daar wordt hij schapenhoeder. In de eenzaamheid ziet niemand hem meer. Wie is hij? Wie was hij? De eerste veertig jaar zeer gezien, de tweede veertig jaar niet gezien.

Plotseling verschijnt de Heer aan hem, in een brandende braamstruik. Dat wordt een scharnierpunt in Mozes' leven.

'Ik heb de ellende van mijn volk gezien', zegt de Heer, 'Ik ga jou er op af sturen.'

De reactie van Mozes luidt: 'Wie ben ik dat ik naar de farao zou gaan...?' (3:11) Met de nadruk op 'ik'. Ook in 3:13 en 4:10.

Door te veel of juist door te weinig aandacht kan het ego (onzeker) in het middelpunt komen te staan.

En dan gaat het gesprek op een heel vreemde manier kantelen. Mozes vraagt God naar zijn naam. En dan klinkt er niet onzeker, zoals bij Mozes zelf: 'Tja, wie ben ik...?' Dan luidt het antwoord: 'Ik ben'. En het 'Ik' van de Heer krijgt ook veel nadruk in het verhaal (3:6,12, 4:11,12,15). Met zijn 'Ik' komt de Heer over het 'ik' van Mozes heen. God is de zon, Mozes hoeft alleen maar de maan te zijn. Uit zichzelf hoeft zijn ego niet te shinen.

Mozes heeft dat niet meteen door, hij sputtert wel vier keer tegen. En ook later kan hij nog wel terugvallen. (Let in Num.11 eens op het 'ik' en 'mij' van Mozes, en in Num.20 – zullen wij (Mozes en Aäron) water uit deze rots laten komen!) Maar hij mag dit afleren. Zich ontwikkelen van zijn 'ik'.

Wie ben ik? Als er géén God is? Wat moet ik mezelf dan waarmaken! Zo vermoeiend. En egocentrisch!

Maar als God er is. Bij wie nooit een inzinking komt. Of een identiteitscrisis.

Er zit ook iets opens in die naam 'Ik ben...'. Israël mag door het hele Oude Testament heen gaan ontdekken wie hun God dan is. En dan komt Jezus, en Hij vult het in. Hij bidt: 'Vader, Ik heb uw naam bekend gemaakt.' (Johannes 17). 'Ik ben de goede Herder.' 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het leven.' Enzovoorts. Als de leerlingen bang zijn: 'Ik ben het.' In gesprek met zijn tegenstanders: 'Eer Abraham was, ben ik.' Bij zijn hemelvaart: 'Ik ben met jullie.' Steeds met nadruk 'ego' erbij in de Griekse tekst. Ik ben. En dat maakt dat jij kunt zijn.

De Heer duwt Mozes niet weg uit het centrum om hem te degraderen tot een nietsnut. Maar juist om hem, op die goede plek, een passende taak te kunnen toevertrouwen. Mozes wordt iemand!

En ik?

Maak vooraf een keus uit de onderstaande gesprekspunten. Welke wil je sowieso behandeld hebben?

1. Even een rondje maken: welk verlangen roept Exodus 3 bij jou op? Wat doe je daar mee?
2. Over veel of weinig aandacht: wat is jouw ervaring bij je eigen jeugd? En als je kinderen hebt, welke ervaring heb je dan? En welk effect zie je daarvan?
3. Hoe vind je het eigenlijk van God als Hij zelf wel in het middelpunt wil staan?
4. Verzamel eens alle Ik-ben-woorden in de evangeliën. Wat zeggen ze jou over Jezus, in relatie tot zijn Vader? En in relatie tot jouzelf?
5. Je ontwikkelen = je ego van jezelf afwikkelen. Praat daar eens over door.
6. Luister samen naar Opwekking 770. Welke zin raakt jou het meest?